

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

**AVIZ
la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr. 22 din 04.02.2020)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008), în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele.

I. Aspecte generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament Alexandru Slusari, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.
2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare completarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior cu mai multe noțiuni care vin să clarifice unele rapoarte juridice între furnizori și comercianți de produse alimentare. La aceeași lege, proiectul propune un șir de modificări ce țin de:

- interzicerea solicitării/încasării oricăror taxe ce nu fac obiectul costului de achiziție al produselor, precum și plafonarea reducerilor de preț oferit comerciantului;
  - Stabilirea termenului limită de plată a facturilor în dependență de data limită de consum/data durabilității minimale ale produselor livrate;
  - Indicarea excepțiilor privind permiterea returului produselor alimentare;
  - Stabilirea unei cote de raft, nu mai puțin de 50%, destinată expunerii și vânzării produselor locale conform unei liste aprobate de Guvern. Totodată, proiectul dat, propune ajustarea, precum și instituirea unor sancțiuni ce țin de Codul contravențional în sensul obiectului reglementat în modificările propuse pentru Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior.
3. Proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, întrucât vizează intervenții asupra unor acte normative de natură organică, iar domeniul reglementat ține de competența exclusivă a Parlamentului, astfel fiind incidente prevederile art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova.
4. Ținând cont de domeniul de reglementare și aplicare a normelor invocate dar și a gradului de încadrare în sens conceptual a modificărilor propuse în proiectul de lege, considerăm oportun ca proiectul să fie consultat inclusiv cu:
- Consiliul Concurenței pentru a se expune asupra impactului anticoncurențial, în temeiul art.34 alin.(2) din Legea concurenței nr.183/2012;
  - Ministerul Economiei și Infrastructurii– în calitate de autoritate care, în conformitate cu prevederile art. 6 alin 5) din Hotărârea de Guvern nr. 690/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Infrastructurii, are competența necesară la elaborarea și realizarea politicilor ce țin de infrastructura calității și supravegherea pieței.
  - Ministerul Finanțelor – în calitate de autoritate care în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 696/2017cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, are competența obligatorie în monitorizarea calității politicilor și actelor normative ce țin de taxe și impozite cu impact asupra domeniului bugetar;

- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – în calitate de autoritate care, în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor este competentă de a asigura implementarea politicilor statului în domeniile orientate spre garantarea siguranței alimentelor și a calității produselor alimentare.
5. Totodată, atragem atenția asupra faptului că, proiectul de lege ține inclusiv de domeniul reglementării activității de întreprinzător. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 19 a Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și a art. 34 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează a fi remis spre **expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.**

II. Observații de conținut și tehnică legislativă

1. La art. I:

- la pct. 1:

- Noțiunea „*cost de achiziție al produselor*” necesită a fi revizuită din punct de vedere redacțional, deoarece aceasta este expusă într-o formă ambiguă. Considerăm că, textul „*costuri direct atribuite intrării produselor pentru transportare-aprovizionare*” este neclar, fiind necesar a se concretiza transportarea produselor pe piață. De asemenea, remarcăm că, la începutul definiției este stabilit „*costuri direct atribuite produselor*”, iar la sfârșitul definiției deja se face referință la *stocuri*;
- Noțiunile „*dată-limită de consum*” și „*data durabilității minime*” sunt deja definite în Legea privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare nr.279/2017 iar noțiunile „*proces de producție*”, „*reglementări în domeniul alimentar*”, „*siguranța (inofensivitatea) alimentelor*” și „*termen de valabilitate*” sunt deja definite în Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor. În acest sens, atenționăm că potrivit art.55 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, **în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru**

evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat;

- Noțiunea *"furnizor"* – este echivocă și poate fi interpretată în mai multe feluri în dependență de conținutul normei. Mai mult, din punct de vedere semantic, noțiunea de *"furnizor"* sub nici un aspect nu se încadrează în categoria desfășurării unei activități de producție or procesare precum se insistă a fi definită în proiect ci se referă doar la aspectul de furnizare (produse, servicii). Astfel, noțiunea menționată supra, necesită a fi însoțită de cuvintele ce ar aduce claritate la activitatea sau sensul nemijlocit care se referă la domeniul reglementat în normă.

2. La pct.2:

- la alin.(3) și (4) este necesar a se concretiza sintagma „sub sancțiunea nulității”, sancțiunea nulității contractului sau sancțiunea nulității clauzelor contractuale;
- la alin.(5) atragem atenția că, legislația în vigoare nu definește noțiunea *„refacturarea serviciilor”*;

această obiecție este valabilă și pentru art. II pct.1

- la alin.(6), în a doua propoziție se va revedea necesitatea menținerii sintagmei „se stabilește că”, considerăm că, acestea duc în eroare și necesită a fi exclusă;
- La alin.(14) unde, se propune de a obliga comercianții să asigure expunerea pe raft a produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial, atenționăm, că, norma dată urmează a fi raportată la cea constituțională, stabilită la art.9 alin. (3) și art.126 alin.(1) și alin.(2) lit. b) din Legea Supremă, care prevede că: *„Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază a economiei, că economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă, și că statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție.”*

- De asemenea, art. 8 pct.1 din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, reglementează că, *statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiincioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenoriat în baza legislației în vigoare*. Totodată, relevăm că, art.3 alin.(1) din Legea concurenței nr.183/2012, stabilește că, *statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale*.

3. La art. II

- **la pct.1**, la pct.5²) din art.273 din Codul contravențional sugerăm excluderea trimiterii la Legea nr.231/2010, deoarece este de prisos.
- 4.** Totodată, atenționăm că, Nota informativă la proiectul de lege este întocmită cu încălcarea prevederilor art.30 din Legea nr.100/2017. Or, conform articolului menționat - Nota informativă a proiectului de lege se întocmește conform modelului indicat în anexa nr.1 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
- 5.** În atenția autorului, cu titlu de recomandare, pentru ajustarea corectă.
- Întru respectarea art.42 din Legea nr.100/2017 și a normelor de tehnică legislativă, este necesar ca denumirea, precum și dispozițiile Art. I și II să fie expuse în următoarea redacție:

„L E G E

pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

- *Art. I. – Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 265-276, art. 571), cu modificările, ulterioare, se modifică după cum urmează:*
[...]

- *Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare , se modifică după cum urmează:” [...]*

6. Cu titlu de informare menționăm că, în Parlament sunt înregistrate proiectele de lege nr.32 din 13.02.2018 și nr. 97 din 22.03.2018 și examinate în I lectură (ședința din 03.05.2018) care de asemenea, conțin aceleași prevederi ce țin de amendarea Legii cu privire la comerțul interior și Codului contravențional. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (5) din Regulamentului Parlamentului, Dacă sânt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

Executor:
Iacub Alexandru, tel.: 825

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție